

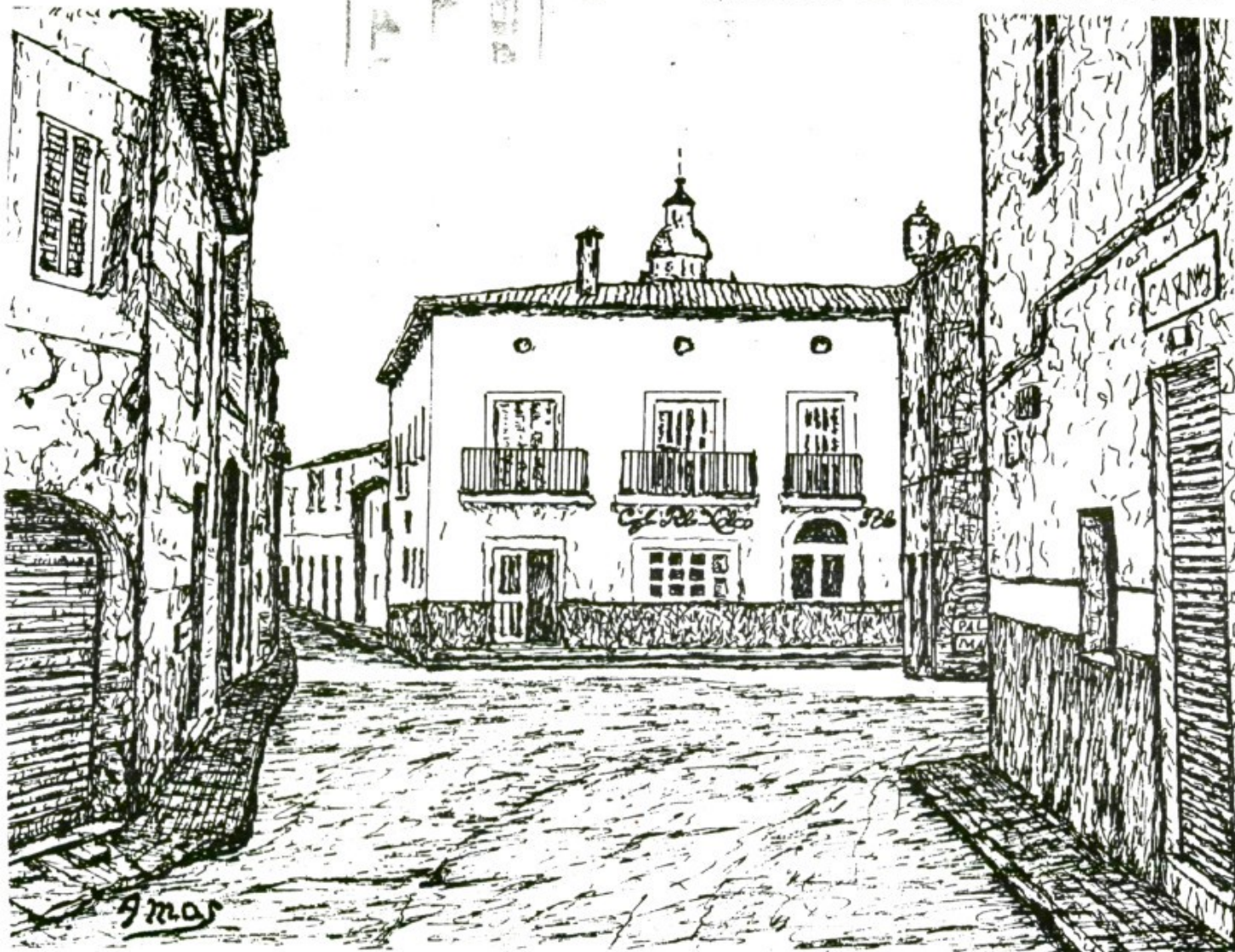
es saia

D'ALGAIDA

nº 59

Novembre de 1985

Preu: 80 ptes.

NO ES FÀCIL VEURE SA PLACETA COM LA VOS PRESENTAM AQUÍ. AQUEST RACÓ D'ALGAIDA S'HA CONVERTIT EN UN DELS MÉS CONFLICTIUS, TANT PEL CAÒTIC APARCAMENT QUE S'HI PRODUEIX COM PELS RENOUS NOCTURNS, MOTIU DE FOR-TES QUEIXES DELS VEÏNS.

(Dibuix de Toni Mas)

editorial

D'INTERÉS SOCIAL

Ningú no ignora -encara que moltes vegades sembli que sí- que per fer una obra és obligatori ajustar-se a una sèrie de normes. També sabem que certes obres no poden legalment aconseguir el permís de l'Ajuntament que l'ha de concedir, la llei no ho permet. Per exemple, no es poden construir fàbriques, restaurants ni parcs d'atraccions en llocs qualificats com a rústics.

Fins aquí la cosa és clara. Ara bé, no hi ha dubte que en casos molt concrets pot haver-hi una obra d'unes característiques determinades que fan que sigui convenient l'aplicació d'una normativa especial. És el cas d'iniciatives que poden proporcionar uns beneficis i unes millores a la comunitat que les acoeix, que són d'utilitat pública i, per tant, poden ser declarades "d'interés social". I si els polítics consideren que una obra té aquest caire, se li pot donar un permís que, estrictament, infringeix la norma comú.

El perill és que ens trobam davant una decisió dels polítics que, d'una manera més o manco subjectiva, han d'acordar fins a quin punt hi ha un "interés social". El diccionari defineix "interés" com "allò que afecta qualcú pel profit que en treu, per l'avantatge que hi troba". "D'interés social" significa, idò, que la societat, la comunitat, el poble, en treu un profit i uns avantatges. La qüestió està en decidir correctament quan el profit és suficient per contravenir la llei, quan els beneficis que en rep la societat -no un particular- aconsellen vulnerar la norma.

A Algaida -si no estam mal informats- hi ha tres obres que han merescut el qualificatiu "d'interés social", la qual cosa ha permès que es construïssin en terreny rústic: la fàbrica d'asfalt, el parc d'animals de plàstic prehistòrics i un restaurant del costat de la carretera. Totes tres són obres que espenyen el paisatge i que, en el cas de la fàbrica, representa un atemptat ecològic contra les finques veïnades i un perill per a la salut de les persones que hi viuen a prop. I quines són les contrapartides que aquests inconvenients comporten? Sempre, en aquests casos, s'esgrimeix l'argument que proporcionaran molts de llocs de feina; i com que el problema de l'atur és tan greu, el permís sol concedir-se amb aquesta excusa. Després la realitat sovint és diferent. ¿Quants de llocs de feina han creat a favor dels algaidins aquestes obres a què ens referim? Segons un regidor que defensava la implantació de la fàbrica, aquesta n'havia de crear més de dos-cents. Però, quants d'algaidins hi fan feina? El bunyol del "Prehistòric Park" no el van voler enlloc. Molts deuen ser els beneficis que ens dóna quan la nostra majoria municipal li ha donat el "vist i plau".

Per què continuar? Pensam que en tots aquests casos -i altres que seguiran?- la normativa vigent ha estat transgredida més en nom d'uns "interessos particulars" que no d'un autèntic "interés social".

calaix de sastre

"... i el barbarisme més barbarisme de tots els barbarismes és l'ús del castellà a Mallorca i als Països Catalans". (Toni Artigues)

EN EL MATEIX COR DE LA MALLORQUINITAT

"Que taaal! Margalida, com estàs? -mua, mua- Quant de temps sense veure-mos! I mira a on mos hem trobat, a Lluc. Quina guapesa que té aquesta plaça! A noltros, mos agrada molt venir a Lluc, a veure la Mare de Déu. Perquè som i mos sentim ben mallorquins, i ja saps allò que diuen: qui no estima la mare de Déu de Lluc no és un bon mallorquí. Ademés, s'hi menja molt bé. Avui mateix hem dinat d'uns espaguettis amb queso, d'una ternera i d'un pollo tan bo que mos hem xupat es dits. I de postre, requesón. Tot molt baratet, eh! M'agrada tant lo nostro, que quan vaig veure an es diari el Sr. Gilet, es Conseller de Cultura, vestit amb calçons amb bufes, me vaig emocionar. No me negaràs que va ser tot un detall. Quina monada!

Juanito! baixa d'aquí totd'una, que saps que es papà s'enfada si t'enfiles. És es nostro fill major. Estam molt contents amb ell, per mor que, fins ara, gràcies a Déu, mos du sempre bones notes. Sa darrera vegada, tot eren sobresalientes. Bé, de tot menos de mallorquí; però, no és massa important. Ja t'he dit antes que es meu ho-mo i jo estimam molt es mallorquí i tot lo nostro. Per això venim tant a Lluc. Però, i que no trobes que fan llarg amb so mallorquí? Si arribarà un dia que no sabrem s'espanyol... I si ensenyassin es mallorquí, encara res. S'altre dia vaig mirar es quaderno d'en Juanito i estava ple de paraules catalanes. Lo que fins ara havia estat un rompecabessas, ara li diuen trencaclosques; i a un oso, li diuen onso. Ja són ganes d'embullar fil. Pues, què te pensaves!

Si és es mallorquí, vull que li ensenyin, an es meu fill. Però, es català no. No, i no! I es mallorquí hauria de ser voluntari, de manera que només l'estudiassin es més llests. Perquè n'hi ha molts que a ses hores que estudien mallorquí, més valdria que estudiassin matemáticas, i així no suspendrien tant. I venga dir que hem d'utilitzar "el" i "la" en lloc des mallorquins "es" i "sa", que són tan nostros. "El" i "la", noltros no ho hem dit mai. Res, Margalideta, te deixaré, perquè m'encenc sa sang quan parl d'aquestes coses. Me'n vaig a resar tres avemaries i una salve a la Mare de Déu. Estic molt contenta d'haver-te vist".

Una estoneta més tard: "...el Senyor és amb Vós, beneïda sou Vós entre totes les dones, i beneït és el fruit..."

En Calaix Desastre

PICADIS D'ESPIRES

L'alfabaguera foragita els moscards. Però, clar, quasi no es comercialitza. Consumistes: Cal que compreu sprays.

Garantir un futur millor és el compromís claríssim dels nostres governants. S'entén un futur millor per a tota la col·lectivitat, no sols per a les explotacions ramaderes i negocis particulars de les seves mullers, cunyades, amics i benefactors...

La llei escrita és l'autopista. El costum, la raó, el sentit comú, la intel·ligència, són les carreteres comarcals, els camins, les camades, les andanes, els carreranyes. Tot plegat fa possible allò tan complex anomenat: CONVIVÈNCIA.

Treballar essent comandats pels qui no lluitaren ni cregueren mai en la bondat de l'empresa, és tasca ben fotuda. La construcció de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, per exemple.

Els himnes. Oh, els himnes! Els himnes vénen després, totsols, estimats, sentits, nostrats. Primer cal fer la casa, llavors ja veurem com la decoram.

Qui tenguí son que la s'espolsi: badau bé els ulls: ara els mentiders, els falsaris, van cara descoberta. D'aquí a un temps tornaran a posar-se les màscares. Serà temps d'eleccions.

Qui no pot segar, espigola, diuen al meu poble. Salut, mallorquins, menorquins, eivissencs, formenterencs, espigoladors d'autonomies niales dins conró de pagès massa curiós per deixar cap espiga recollidora....!

Quan les coses es fan de mala gana, per compromís, sense especials motivacions, sempre succeeix el mateix: no surt ni marge ni caramull de pedres.

"La veritat vos farà lliures", diu La Bíblia. Això ha estat poc predicat sobre les trones, mirau, quines coses!

Biel Florit Ferrer

ES SAIG

BOLLETÍ DE L'OBRA CULTURAL

D'ALGAIDA

Revista mensual D.L. P.M= 495-1980

Dirigeix: Delfí Mulet
Administra: Llorenç Oliver
Mecanografia: Mireia Mulet
Fotografia: Joan Balaguer
Dibuixa: Jaume Falconer
Col·laboren: Andreu Oliver
Pere Mulet
Alexandre Pizà
Joan Trobat
Joan Mulet
Catalina Martorell
Xesc Oliver
Jerònia Oliver
Miquel Serra
Antoni Munar
Xesc Antich
Víctor Mulet

Domicili: Rei 1. Algaida.

Telefon: 665042/272576

ES SAIG només es responsabilitza de l'Editorial.

Imprimeix: Apóstol y Civilizador.
PETRA

Aquesta foto correspon als quintos 85-86 del dia de la Fira. Feren tant de renou com alegria i bon humor repartiren pes poble.

d'Algaida informa:

Enguany el dissabte dia de Sa Fira hi va haver molta de gent, tal vegada degut a que era Festa i al bon temps que va fer, també s'ha d'esmentar la gran afluència de firers que venguéren a mostrar els seus productes, aquests fins i tot ocuparen la placeta d'aparcaments de davant l'Obra Cultural impedit, quasi totalment, l'accès a l'entrada al nostre local, on hi havia una exposició de fotografies de Joan Capellà Galmés que va esser un èxit de públic visitant i venda de fotografies, malgrat la dificultat esmentada.

El vespre a les 9, com ja és tradicional, es va celebrar l'Assemblea General, a la qual es va informar de la presentació de la dimissió que durant els quatre darrers anys han ostentat els càrrecs directius de Coordinadora i Vicecoordinadora, Margalida Puigserver i Catalina Martorell respectivament. A continuació es decidí convocar reunió dia 25 d'Octubre a les 21h al local de l'Obra Cultural per a la formació de la nova Junta Directiva, quedant convidats tots els socis interessats.

Després es passà a sopar de pa amb sobrassada, botifarró, formatge, coques, ... i ensaïmades. Els socis davant el menjar ho feren del més bé millor, així com al recital-concert de música bossa-

nova i samba ambiental oferit per dos joves de Porreres. Des d'aquí la nostra més sincera enhorabona i els animam a seguir endavant.

ACTIVITATS MES DE NOVEMBRE:

- 8 de Novembre a les 21 h al nostre local, reunió extraordinària de tots els membres de la Junta Directiva per a l'elecció dels càrrecs directius de Coordinador, Vicecoordinador i comptable.

- 24 de Novembre: Excursió a la Mola de Son Pacs (Valldemossa). Partida a les 9h de sa Plaça. Preu 400 ptes. Apuntavos a: Mª Antònia Mulet i Catalina Martorell.

- 30 de Novembre a les 20'30 h al local de l'Obra Cultural Sopar-concurs. Hi podeu participar tots els socis simplement presentant un plat dolç o salat. Després, com ho feim sempre, tots els participants disfrutarem d'aquest sopar tan variat i abundant de plats diferents.

+ Com ja heu pogut endevinar l'excursió a Sa Foradada que s'havia de fer diumenge passat es va anular degut a la pluja; intentarem organitzar-la altra vegada i a veure si tenim més sort.

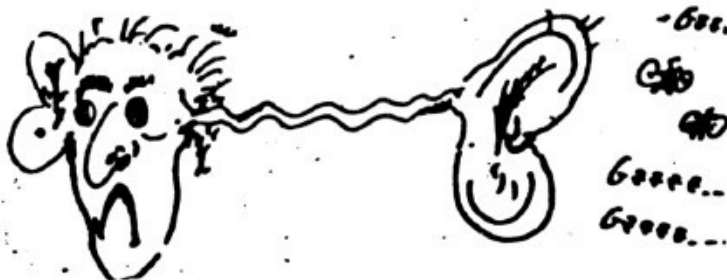
ASSOCIACIO DE PARES D'ALUMNES DEL C.P. "Pare Bmeu Pou" D'ALGAIDA

A l'Assemblea general del dia 27 de Setembre passat es va formar la nova Junta Directiva d'aquesta associació, quedant integrada per les següents persones:

President... Pere Oliver Ballester (nou)
Secretari... Catalina Trobat
Tresorer... Miquel Salas Fullana (nou)

Vocals... Joana Orell
Catalina Seguí
Catalina Sastre
Gabriel Garcias
Margalida Bover (Pina, nou)
Guillem Jordà (Pina)
Han cessat... Gabriel Salas
Joan Ferragut
Jerònia Oliver (Pina)

m'han dit que diuen

Aquest mes volem començar per una notícia favorable a s'Ajuntament, perquè qualque mes hem sentit a dir que aquest només sent tot lo que fa mal o perjudica an es governants d'ara. Idò, a la fi, sabem perquè s'emplearà s'unitat sanitària: es metges, a partir de devers dia 23 o 24 han començat a pasar-hi sa visita. De si va bé o no, encara no n'hem sentit a dir res. Es d'esperar que anirà bé, ja que es va fer amb aquesta intenció.

I una cosa que és d'admirar, i demostra que es nostro poble quan veu una intenció bona col·labora de forma desinteressada és s'associació de donants de sang. Aquest mes passat hi havia massa gent i tot. I aquí sí que podem dir que no hi ha colors ni idees polítiques.

N'hi hagué que disfrutaren al final des partit de futbol contra el Consell. Sa batalla campal que es va organitzar davant es quarter de sa Guàrdia Civil va esser grossa: Hi havia tot es públic des partit que mirava la feta o hi posava ses mans. I no s'explica perquè es partit no tengué més que un color: l'Algaida.

Es qui no van tant bé, ni de molt, són es més joves: encara no n'han guanyat ni un. Sentirem un parell de pares que es queixaven, però no de no guanyar partits, sinó de que a un poble com Algaida li llesves tres o quatre al.lots juvenils, naturalment es millors, per anar al Balears o qualsevol altre equip més "important", i queda desfet. Però, deia un, es qui hem vist l'Algaida des del 1971 quan va començar aquesta època hi esteim avesats, sempre ha passat lo mateix: és com si sembrassis perquè es veïnat so n'ho dugui.

quan han passat un parell de setmanes, ja no se'n recorda ningú, però convé pensar-hi per l'any que ve. Sa Fira d'enguany va esser una de ses més animades des de fa molt de temps, tant per sa gent com pels firers que hi havia. A lo millor fou per això que s'organitzà es merder ciculari que es va organitzar. Per tot el poble hi havia cotxes, i per cap carrer podien passar. De cada vegada més sa gent veu que és necessari fer, o al manco preveure, una via de cintura, que permeti a la gent que vol anar a Lluçmajor o des de Lluçmajor anar a la carretera de Manacor, passar, simplement passar, per Algaida.

Sa gent de l'Obra que va organitzar s'exposició de fotografia es queixava, i amb motiu, de que per entrar-hi els haguessin deixat un pas de 60 cms, exactament 63, perquè un ho va voler midar. N'hi havia que volien fer córrer a les males, una caseta d'aquelles, però va guanyar el seny. Així i tot s'exposició fou un èxit tant de públic com de vendes.

Això si, menos mal que el vespre ja no hi havia casetes, perquè amb sa gentada que va anar a s'assemblea, les haguessin tomades. Se veu que hi ha un interès fora mida per sa cultura. Sobretot si després hi ha un bon conjunt que feren passar una vetlada agradable als assistents. Ah! també hi hagué un poc de sopar, com cada any...

Sentirem un parell de directius dels caçadors que es queixaven de que fan pocs sopars. Menos mal que els xots des "Ros" han tornat a partir a criar bé i aviat n'hi haurà qualcun de menjador. Ses porcelles no van de lo millor, però lo que no té consol és el peix. Es pescadors o tenen molta por a la mar, o sempre que volen sortir fa molt de vent.

Aquests dies, que ha començat a fer una mica de fresca i a ploure, la gent ja parla de fer matances. Mos digueren que es va organitzar una xerrada en es teatre, per informar an es pagesos sobre sa pesta porcina africana, i es mateix temps donar solucions a aquest problema, a més de parlar des futur de sa cria d'aquest animal quan entrem en el Mercat Comú. Idò quedaren estorats de sa poca gent que hi va anar. Sa gent que va venir de fora va quedar ben convençuda de que a Algaida els pagesos no crien porcs.

I a lo millor és així, perquè mos digueren que davers l'any 1.978 o 1.979, dins Algaida "oficialment" s'havien mort davers una dotzena de porcs per fer matances particulars. Hauriem de demanar, ara que s'ha fet el cens, quants de porcs hi ha Algaida. Es clar que, si segons s'Ajuntament en maten tants pocs, haurem de demanar què els fan en els porcs censats.

Mos digueren que a partir de no sé quan, s'Ajuntament podrà fer de patró an es concejals, és a dir, que els pagarà un sou i els tindrà a sa Seguretat Social com a treballadors seus. És una manera de crear llocs de feina. Lo perillós serà si a ses properes eleccions es que no tenen feina s'apunten a ses llistes.

I acabam amb s'Ajuntament. Mos han dit que en vista del superàvit monstruós que té (recordem que pot tenir quinze milions immobilitzats durant un any) han acordat no cobrar ni arbitris, ni taxes, ni impostos durant tot l'any que ve. Si fos vera aquesta mentida....!

Un Sord

Concert a l'Obra Cultural el dia de Sa Fira dins la vetlada d'inauguració del curs.

BERENARS:

NOVEMBRE

306 - 1

M'han donat peix de la mar
de tota varietat,
ben torrat i presentat,
que valia ulls per mirar.

307 - 2

De peus i butzes de bou
ha estat es meu berenar,
que sempre solen donar
amb una salsa que cou.

308 - 3

Abans, de pebre torrat
en tenien en s'estiu,
i ara tot l'any en teniu
perquè avui n'he berenat.

309 - 4

Vaig estar amb un francès
que tots es torts que agafava
sa butza no les llevava,
les se menjava sencers.

310 - 5

Llet natural no m'agrada,
però jo puc berenar
d'un plat de sopes de pa
escaldat de llet triada.

311 - 6

Figues seques i anissat
ha estat es meu berenar
perquè avui m'han fet brufar
es porc que ha mort es veïnat.

312 - 7

Es veïnat amb una paella
m'ha duit es meu berenar
perquè me vol fer tastar
sa sobrassada novella.

313 - 8

He destapat sa pastera
i he vist que em varen deixar
per jo poder berenar
saïm vermell de caldera.

314 - 9

Un tros de pa i qualche figa
dins sa taleca he posat
perquè en bon matí ja he anat
a trescar dins sa garriga.

315 - 10

De Canàries, un soldat
m'ha duit es meu berenar:
farina o "gofio" que hi ha
blat de les Índies torrat.

316 - 11

Vaig menjar quan era al.lot,
dins una possessió,
sopes que escaldà es pastor
amb un poc de serigot.

317 - 12

Posant a una arengada
tomàtiga de botella
si ho passes per dins sa paella
tens un berenar que agrada.

318 - 13

Torr un tros de bacallà
a dins aigo esmenussat
i amb un trampó ben mesclat
tenc un molt bon berenar.

319 - 14

Ahir vaig anar de festa
i avui per jo berenar
m'ha bastat espipellar
un poc de coca i la resta.

320 - 15

Una poma i una pera,
coca feta amb raïssons,
dos amargos de bessons
i pinyons de pinya vera.

321 - 16

Només en menja qui pot
i avui puc aprofitar,
m'han donat per berenar
pa amb mantega i cuixot.

322 - 17

Sobraren ciurons trempats
ahir vespre en es sopar
i avui frets per berenar
tot sol jo les m'he acabats.

323 - 18

Un berenar molt valent,
fet de coses atrevides:
pa amb oli, olives pansides
amb un bon pebre coent.

324 - 19

Tres galletetes salades
i s'altra cosa no res,
i eren ròniques ses tres
perquè les he ben contades.

325 - 20

Demà es porc hem de matar
i en tenir-lo desxuiat
jo berenaré aviat
i amb sos cans vaig a caçar.

326 - 21

Tan sols no he berenat,
me'n he duita qualche figa,
però per dins sa garriga
dotze cunills he agafat.

327 - 22

Coca de gusts variats
feim a cada pasterada:
d'aubercocs, de sobrassada,
de juevert i espinacs.

328 - 23

Dins es rebost hi tenim
conserves de tota casta,
quan en prens no diuen basta
perquè mai han mirat prim.

329 - 24

Quan es caçar m'ha anat bé,
això que pega com pega,
tant m'és berenar de cega,
de perdiu o teulader.

330 - 25

Una petita ensaïmada,
amb molta nata dedins,
he xapat en dos bocins
i sa mita me n'he menjada.

331 - 26

Un bocí de bacallà
cuit a dins sa greixonera
m'ha feta tanta mengera
que l'he pres per berenar.

332 - 27

En es frit de carabassa,
si no és un poc coent,
el me meng de cap de dent
perquè no m'agrada massa.

333 - 28

Un raïm de sa nostra parra
amb formatge de Maó,
el trobaràs molt millor
si el menges amb pa de barra.

334 - 29

D'un ou frit en berén jo
que per fer-lo no mir prim,
no hi pos oli ni saïm,
frit amb aigo també és bo.

335 - 30

Frit que sobrà anit passada
escalfat es dematí,
pa moreno, molt de vi
i un pebre coent, m'agrada.

PER ANTONI POU

Els del Grup d'Esplai varen organitzar el dia de Sa Fira l'elaboració i venda de bunyols.

MEMÒRIA DE l'escola

La memòria remota de la meua escola es projecta vers un temps en què l'amargura i la soledat s'extenien com una mortalla sobre la meua gent, sobre la mirada gris-senca, opaca, dels homes i les dones del meu poble. Més enllà d'aquells dies, entre boires, com si una finestra vingués a obrir-se momentàniament, s'il·lumina el record, un retall de record. Aleshores, jo era un nin amb el cap ple de basques. La sala era blanca. Una monja ens feia cantar el *crec-en-un-déu*. Havíem fet una rotllana prop de la monja. Un altre dia cantàvem els noms de les províncies de l'Estat espanyol. La monja tenia una canya entre les mans i portava el ritme de les nostres cantúries colpejant el trespol amb insistència. Quan algú es desmandava es perdia una canyada sobre la closca dels nostres caps, el pèl retallat, la mirada esquiva. A aquella classe hi acudia el fill del forner. A vegades, portava un pilot de pasta dins les mans, una bolla de pasta sostreta d'amagat del ribell on el pare pastava la farina. Aquella pasta, de tant de manyuclar-la entre les mans, havia tornat negrellosa, del color del cerut. En arribar a l'escola, la monja la prenia, la moldejava entre els seus dits i acabava per fer-ne mitja dotzena d'ànecs o de conills, que torrava sobre el maridet; una espècie de braser que tenia per encalenticar-se els peus, quan el fred esperonava amb duresa. D'aquells ànecs de pasta, llavors en feia una rifa, la monja. Mai, emperò, no me'n tocà cap. Observava, els ulls vidriosos, com se'ls menjaven els meus companys que la sort havia escollit amb generosa providència. He de confessar que més d'una vegada, vaig sentir-ne gola, que, encara ara, potser me'n queda un íntim, secret endarrer.

Vaig deixar l'escola de la monja i vaig ingressar a l'escola de l'estat, una escola espaiosa amb tallers per a les manualitats, i biblioteca, i laboratoris que ningú mai no feia servir. Aquella escola havia estat construïda durant la Re-

pública i, en una de les columnes de les voltes, -m'ho explicava una tia de la meua mare- hi havia escrits, en un paper tancat en una ampolla, els noms dels homes que havien tingut la dèria de promoure'n la construcció. "Si un dia s'esbucava l'escola, em deia la tia, aleshores trobaran l'ampolla amb els noms d'aquells homes". Gairebé tots havien estat afusellats durant la guerra, potser sense cap altra culpa que la quimera de construir una escola amb tallers per a les manualitats, i biblioteca, i laboratoris... La tia m'explicava que el nom del seu marit també hi era escrit en el paper de l'ampolla. Un dia se l'endugueren de casa i mai més no en tornà a saber noves, la tia. El plorà llargament, entre renecs i queixes. Jo me la mirava, la columna. I somiava amb la llista, i pensava que allí dintre, en una ampolla, s'hi abscondia el testimoni de la nostra difícil derrota.

El meu era un poble de vencedors i de vençuts. I hi havia qui naixia vencedor, i hi havia, naturalment, qui naixia vençut. Vaig percebre-la, aquesta situació, molt aviat: a la plaça, a l'escola, a l'església, en els jocs que tractàvem d'inventar totes les tardes, com una atmosfera que impregnava la vida quotidiana. Adhuc en la relació amb els altres al.lots tornaven a repetir-se aquestes actituds. Hi havia qui se sentia fill dels vencedors. D'altres, que ens sentíem fills dels vençuts. També a l'escola. Hi havia dos mestres que havien estat perseguits i, encara llavors, eren vigilats. A un d'aquests mestres havien anat a tancar-li l'escola en nom del nou ordre. Vaig sentir-ho explicar alguns anys després i m'hauria tornat a mossegades. Arribà l'home amb la disposició dins la butxaca. Li ordenà que tregués els al.lots defora de l'escola i precintà la porta. De sobte, aquell mestre es va trobar enmig del carrer. A mi no me'n tocà cap d'aquells dos. El meu primer mestre era un home que criava molt, que s'enrabiava fàcilment i ens estirava les orelles, que ens pegava pel cap quan no acabàvem d'entendre els mecanismes de les operacions aritmètiques. A mi em va costar molt aprendre de llegir. Els únics exercicis preparatoris per a l'aprenentatge de la lecto-escrip-

feia fer "dibujo libre" als seus alumnes i a mi mai no em permetien de dibuixar ni una sola d'aquelles ombres que em volaven per la imaginació, talment una esbartada de gavines.

La imaginació fou, ben sovint, la meua defensa, i el meu refugi, i la meua passió. M'agradava sentir explicar històries a les velles del meu carrer: antigues històries familiars en les que narraven peripècies d'altre temps, aventures d'homes arriscats que havien partit a córrer món i a cercar ventura més enllà de l'illa pels camins de la mar. Petites històries de la guerra civil que la gent explicava

tura que vaig rebre varen ser les canyades de la monja. Em distreia sovint quan m'en-carava amb la pàgina de lectura. El pensament em volava vers uns altres indrets, vers unes altres quimeres. Em va costar sobrepasar el "tomate". Finalment, ho vaig aconseguir. Però el mestre ja m'havia posat el cap madur a força de bolets. No m'agradaven les seves classes. A mi m'hauria agradat anar amb un d'aquells dos mestres que havien estat perseguits. Amb el més jove, m'hauria agradat; perquè

en veu baixa, gairebé en secret. M'agradaven les vides de sants, la història fabulosa de Sant Antoni, els exemples dels sermons de les novenes, tot quant constituïa la possibilitat de trespasar en uns altres paisatges, en aquells mons prodigiosos, que sorgien dins el meu pensament pel camí fascinant de les paraules.

La meua fou una escola trista. A l'hivern no podíem estar-hi de tant de fred com feia. Hi havia una estufa dins cada una de les classes, però no teníem llenya i no ens quedava més remei que portar-hi pel nostre compte una borsa de clovelles d'ametlla, una senalla de rabasses, un tros de tronc... No gaire lluny del poble hi passava un tren. A vegades, la màquina expel.lia algunes esquerdes de carbó de pedra. Nosaltres acudíem a cercar-les per a l'estufa. Un dia, un altre al.lot i jo perdérem l'hora, mentre caminàvem entre les vies del tren. Havíem aplegat algunes d'aquelles pedres i caminat un

grapat de quilòmetres. Els pares, i els mestres, i els companys, tothom ens cercava. Ens castigaren, quan vàrem comparèixer. El mestre cridava. M'agradava jugar a lladres per la garriga, saltar parets i rebolcar-me dins els sembrats, encara verds, en encetar la primavera. Foren, aquells jocs de foravila -pel Porrassar, per la roca de la Verge Maria, pel lledoner de les Set Soques- la meva veritable escola, perquè allà vaig aprendre-hi a alenar l'aire clar dels sementers, a envestir la por que sortia d'una fontanella, a conèixer els arbres i les terres del meu poble, a combatre a pedrades -cavaller d'una guerra quimèrica- contra tot quant venia a torbar la meva independència, el meu afany d'una llibertat somiada o intuïda.

Als nou anys vaig començar a estudiar el batxillerat amb un mestre particular. Erem una dotzena en total i hi anàvem en haver acabat l'escola, els migdies i les tardes, després de les cinc. Gràcies a aquell mestre alguns al.lots de la meva edat poguérem cursar estudis mitjans. Dos anys després vaig entrar al seminari.

Només vaig suportar-lo una mica més d'un any, el seminari. En la meva primera novel.la vaig tractar de denunciar el sistema pedagògic d'aquella gent, que avui m'atreviria a qualificar d'escandalós, adhuc de caricaturitzar-lo en determinats aspectes. En sortir-ne -sempre he pensat que ha estat un dels actes heroics de la meva vida-, vaig retornar a les classes del mestre del poble, a la memorització quotidiana d'uns textos que havien de

També m'enamorava el teatre. La meva mare n'havia fet amb un grup del poble. Representaven vides de sants, històries dramàtiques de fills pròdigs i de pecadores penedides. Jo la record en un paper de màrtir cristiana, la meva mare. Condemnada a morir degollada pel rei son pare per causa de la fe, els àngels aturaven la mà del botxí i omplien l'escenari de pétals de rosa. La meva àvia els feia, a vegades, d'apuntador i no necessitava la plagueta, perquè sabia tota la comèdia de cor. Jo també vaig fer-ne de teatre: a l'escola, en una casa vella i deshabitada, en el teatre de la parròquia. Del teatre vaig aprendre el gust per la paraula, el plaer de l'escarni, la màgia del gest que recrea un sentiment i l'afaiçona.

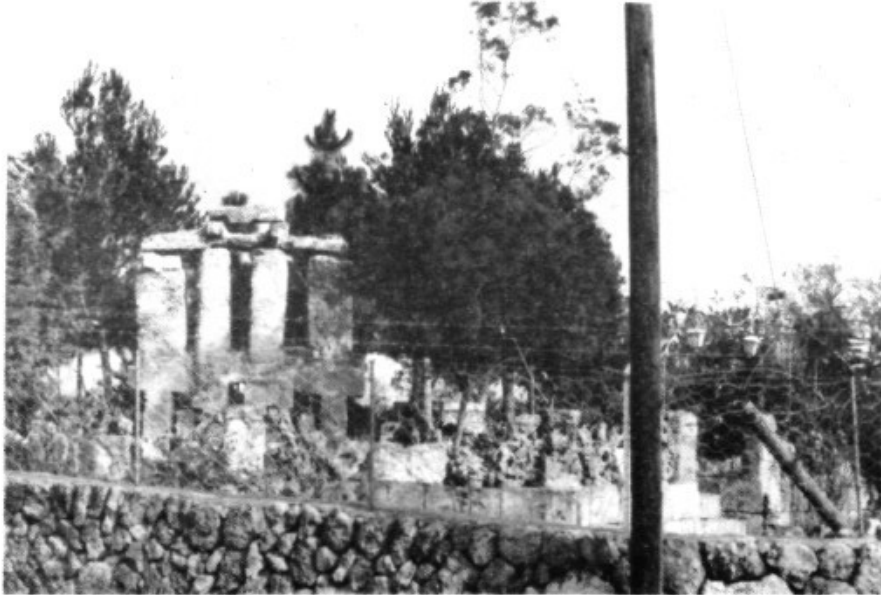
servir-nos davant els examens en una acadèmia de la ciutat, a la llibertat de l'aire transparent dels sementers.

Vingueren, després, altres centres: l'institut, l'escola Normal, la universitat... Un femer d'examens, d'assignatures, de treballs imposats... I el combat d'aferrar-me al meu tros de país, en comprovar que allò que en deien educació no havia fet res més que tractar d'apartar-me'n.

Gabriel JANER MANILA

Gener de 1.985

Ores il.legals?

"Monument" a Ses Maioles
devora Son Trenta-dos

Es Tancat Prim

SALUT

OTITIS EXTERNA

La infecció del conducte auditiu pot ésser localitzada (forúncul) o difusa; en aquest darrer cas afecta tot el conducte i produeix l'otitis externa. Aquesta malaltia és més freqüent en les èpoques estiuenques i en les persones que neden, sobretot si ho fan a piscines.

L'otitis externa, per regla general, la produeix un germen gram negatiu i rares vegades la causa un fongs ("hongo"). Hi ha certes persones, per exemple les alèrgiques, que tenen particular tendència a adquirir i desenrotllar l'otitis. Determinats factors poden afavorir-la com són la humitat i certs irritants com pulveritzacions i tints; també la pot causar un trauma produït per la neteja del canal auditiu. Succeeix, efectivament, que els intents del pacient per netejar el conducte interfereixen

el seu mecanisme d'autoneteja i això fa que s'acumulin detritus. Aquests detritus i el cerumen fan un tap a l'aigua que hagi entrat pel conducte i després la seva maceració és un medi apropiat per a la invasió de les bactèries patògenes.

Els símptomes són la picor, el dolor, una mica de mala olor i pèrdua de l'audició si el conducte s'infla i s'ompl de detritus purulents. Fa mal quan es pressiona el pavelló de l'orella. La pell del conducte està vermella, inflada i plena de detrits purulents humits.

Els forúnculs solen causar un dolor intens.

El tractament és a base d'antibiòtics i medicaments tòpics.

Alexandre Pizà.

MOVIMENT

DEFUNCIONS

Maria Fullana Sastre. Morí dia 29 d'octubre als 84 anys.

Maria Oliver Amengual. Morí dia 20 d'octubre als 84 anys.

DEMOGRAFIC

NAIXEMENTS

Magdalena Trobat Antequera
18 d'octubre. Filla de Miquel i Isidra.

Ma Antònia Cerdan Crespi
24 d'octubre. Filla de Toni i Antònia.

LA CRISI DEL GOVERN AP-UM

El Govern de les Illes Balears està en crisi: la ruptura dels pactes entre UM i AP ha provocat una situació d'inestabilitat que fa que AP no tengui majoria dins el Parlament.

UM, en un comunicat fet públic, explicava les raons per les quals havia romput els pactes.

Aquesta situació no pot durar molt de temps, no és possible governar en minoria i per això és necessari arribar a solucions que permetin una estabilitat del Govern.

En línies generals poden passar tres coses: que tornin a pactar UM i AP, que formin majoria UM, PSOE i PSM, i que caigui el Govern d'En Cañellas i es convoquin eleccions autonòmiques.

La primera sembla esser la possibilitat que s'imposarà. Segurament el Sr. Albertí i el Sr. Cañellas es tornaran asseure a negociar i es repartiran el pastís. Arribaran a uns acords que possiblement mai no coneixerem i la crisi ja s'haurà acabat. Una crisi que no sabem si és real o fictícia. UM no ha estat capaç d'explicar amb claretat per què s'ha produït el trencament del pacte. En aquest moment no hi ha hagut divergències entre els dos grups que justifiquin la ruptura. Per ventura quan va sortir a llum la corrupció del Govern Cañellas amb les subvencions per a oliverars, ferratgeres, Zeus, Torcal, etc., hi havia motius més que sobrats per rebentar una crisi, i no va passar absolutament res; UM i AP s'estimaren més que mai. Això no vol dir que el Govern ara ho faci bé. La corrupció segueix existint, no hi ha planificació política, les institucions no funcionen, etc. Però ara en tota aquesta maniobra s'hi veu una finalitat de robar espai electoral. Les eleccions són d'aquí a un any i mig, i n'Albertí necessita més poder i li convé desmarcar-se d'AP. Ara pareix que no vol esser còmplice dels desastres d'AP.

Formar una majoria entre UM-PSOE-PSM és molt difícil. Primerament perquè a UM no li interessa i les estructures econòmiques que la mantenen no ho volen. Aquesta maniobra a qui beneficiaria més seria al PSOE: ocuparia el poder i podria fer una bona política electoralista de cara a les properes eleccions. El PSM previsiblement no voldria entrar en aquest joc i per donar suport exigiria uns mínims de programa polític de govern que difícilment acceptarien els altres dos grups. És de preveure que tot aquest festejament d'UM amb el PSOE i el PSM és per posar gelós el seu "novio" i treure'n profit. El Govern Cañellas no voldrà dimitir i donaran tot el que n'Albertí li demani.

La tercera hipòtesi tampoc no és massa descabellada. Si com a conseqüència de la crisi dimitís el Sr. Cañellas i no es formàs un altre Govern, aleshores s'haurien de convocar eleccions autonòmiques anticipades, que haurien de fer-se dins els primers mesos de l'any qui ve. Això implicaria la impossibilitat de fer el referèndum de l'OTAN, la qual cosa no desagradaria massa ni a AP ni al PSOE. Tant el Govern central com el Sr. Fraga desitgen que no es faci.

Tot aquest desgavell és un muntatge que obeeix a interessos econòmics ben estudiats i estructurats, que al final aconseguiran el seu objectiu: els únics perjudicats, com sempre, serem els ciutadans que no arribam a conèixer de la pel·lícula, la meitat.

Volem fer constar que escrivim això el divendres dia 1 de novembre. Com que no tendreu en les vostres mans ES SAIG fins d'aquí a una setmana, és possible que ja s'hagi resolt la incògnita que plantejam en aquest escrit.

Andreu Majoral

LA PESTA PORCINA AFRICANA

Aquests dies s'insisteix molt a través de la premsa, de la ràdio, de conferències, etc. en la importància d'erradicar la pesta porcina africana (PEPA) de cara al futur ingrés d'Espanya en la Comunitat Econòmica Europea.

Però, què és la PEPA? Es tracta d'una malaltia infecto-contagiosa, vírica, que afecta al porc (no a les persones) i que produeix els símptomes següents: febre, estat d'endormiscament dels animals, restrenyiments, hemorràgies subcutànies, orelles de color tirant a morat, avortaments i morts.

Com s'ha de lluitar contra la PEPA? Com que no existeix ni un tractament ni unes vacunes efectives, és imprescindible que desapareixin els focus actius i passius de la malaltia. La possible erradicació del mal s'ha de basar en accions conjuntes de l'Administració i dels propietaris dels animals.

El Pla Nacional d'erradicació contempla les següents actuacions:

- 1) Millora de les condicions sanitàries de les explotacions.
- 2) Control serològic en explotacions i escorxadors (Les truges reproductores que donin reacció positiva se sacrificaran amb la consegüent indemnització).
- 3) Estímul per a la creació d'Agrupacions de Defensa Sanitària i Explotacions qualificades sanitàriament.
- 4) Obligació per part de tots els propietaris de bestiar perquè d'inscriure'l (Aquest cens s'està realitzant actualment i té de termini fins dia 4 de desembre. A partir d'aquesta data, les granjes no registrades seran considerades clandestines).
- 5) Creació de municipis, àrees i zones lliures de pesta porcina africana.

L'actuació que, a nivell particular, ha de tenir el ramader comprèn aquestes normes:

- 1) No alimentar el bestiar amb restes de menjar (ranxo).
- 2) Vacunar els porcs contra la pesta porcina clàssica (PPC).
- 3) Denunciar el cas al Manescal Titular quan hi hagi un focus tant de PPC com de PEPA.

A què ve aquest interès per erradicar la PEPA? Sobretot a dos motius:

-Perquè produeix unes elevadíssimes pèrdues econòmiques a nivell nacional.

-Perquè, després de 25 anys de sofrir els seus danys a tota Espanya, la possible erradicació (en un terme de 5 anys, segons contempla el Pla) facilitaria l'entrada de productes derivats del porc a l'Europa Comunitària.

CULTURES DE NOVEMBRE, SEGONS ABECENIF

Observa lo gran naturalista Abecenif que en lo mes de novembre s'acostuma llaurar los camps i les terres que crien males herbes a fi que se perdin i no neixin més. Se netegen los arbres de les branques seques. Les vinyes poden plantar-se molt bé en les terres seques i calentes; fer colgats i plantar lletugues en paratge abrigat. Sembrar alls i espinacs per a la quaresma. S'han de calçar los àpits i transplanter carxofes noves de les que tenen més arrels. Se poden provar alguns empelts si no plou ni gela; sembrar pèsols, trascolar lo vi i recollir les taronges en terres fredes. Si se vol conservar alguna fruita de màneg molt apreciada, se collirà en temps eixut a la millor hora del dia, tenint cuidado de no tocarla amb los dits; se lligarà lo màneg molt ben estret amb un fil i després se tallarà amb unes tisores i que quedi lo fruit pendent del fil; se farà caure una gota de cera sobre lo extrem del màneg tallat; se posarà lo fruit dins una paperina, fent sortir lo fil per la punta per penjar-lo i los extrems de la paperina se tancaran amb cera de modo que lo aire no pugui entrar i se penjarà després al sostre d'un quarto situat a la part del Nord. Per a que surti bé aquesta operació convé que el fruit sigui perfectament sà.

Aquest mes i lo següent és temps molt bo per fer cendres i tallar fusta per obrar; també és bo aquest mes per a banys i sangries per curar qualsevol dolència; però lo mal a les cames és perillós, majorment en terres humides.

Si en aquest mes se senten los primers trons, signifiquen falta d'ovelles i abundància de blat; serà bo lo temps i cauran les aigües amb profit; però les fruites cauran dels arbres abans del temps, segons diu lo docte Leopoldo.

Se planten en aquest mes los esqueixos de clavellina, les tulipes i demés flors de cabesses, les violetes i totes les espècies que vénen d'arrel.

KALENDARI ALGAIDI

Què és el Consell Insular

És un element fonamental de l'autonomia. El Govern, l'administració i la representació de Mallorca corresponen al Consell Insular de Mallorca.

Té la facultat d'assumir dins l'àmbit territorial aquelles competències que vagi rebent la Comunitat Autònoma.

Formen el Consell Insular de Mallorca, els trenta Diputats elegits per al Parlament a l'illa de Mallorca.

A més, actua com a Administració Local amb competències pròpies. Acompleix una ampla tasca assistencial a través dels centres propis que són: l'Hospital General, l'Hospital Psiquiàtric, la Llar de la Joventut, la Llar de la Infància, la Llar dels Ancians i el patronat Verge de la Salut.

Realitza accions en els camps següents: Segueix una política que fomenta tant la pràctica com l'aprenentatge de l'esport. Ordenació de Biblioteques i arxius, tant pròpies com d'altres organismes.

Fomenta el coneixement i la difusió del folklore.

Impulsa el coneixement i l'ús, en tots els àmbits, de la nostra llengua.

Ajuda tot tipus de publicacions culturals.

Des del Teatre Principal, centre que depèn del Consell Insular de Mallorca, du a terme la seva política cultural.

Elabora anualment el Pla d'Esports amb l'objectiu de crear una infraestructura esportiva a tots els pobles.

Emet informes relatius a l'ordenació del territori i a l'urbanisme.

Elabora el Pla d'obres i serveis que permetrà dotar els pobles d'infraestructura bàsica.

Manté la xarxa viària pròpia.

Ha creat i manté en col·laboració amb els municipis, el servei d'extinció d'incendis.

Impulsa la indústria i el comerç.

Dóna suport a totes les activitats promociunals del turisme.

Realitza accions de millora de la ramaderia i de l'agricultura.

NOTICIARI

✕ CONGRÉS DE PERMSA FORANA

L'Associació de Premsa Forana de Mallorca organitza el primer congrés en vistes a discutir la problemàtica de les nostres publicacions i a reflexionar sobre els medis i les possibilitats de millorar la nostra feina.

El congrés es celebrarà a Cura els dies 29 i 30 de Novembre i 1 de desembre. Està patrocinat pel Consell Insular de Mallorca.

Les ponències que es discutiran al congrés són les següents:

- Financiació de les revistes: publicitat, subvencions, distribució, mercat de Palma.
- Normalització Lingüística i llenguatge periodístic.
- Situació legal de les publicacions.
- Sistemes tècnics i abaratament de costos.
- Editorials conjunts i redacció de redaccions.

També hi haurà revisió dels estatuts de l'associació i, en conseqüència, elecció de la nova junta directiva.

Les conclusions del congrés es publicaran i pensam que poden resultar clarificadores de les possibilitats reals de les 40 publicacions integrades hores d'ara dins l'associació.

✕ CURSET DE GIMNÀSIA RÍTMICA

Un grup de mares organitza un curset de gimnàsia rítmica per a nines. El curs comença dia 4 de novembre i es farà al teatre el dilluns, dimecres i divendres de 5'30 a 6'30 de s'horabaixa.

Si qualche mare hiestà interessada i vol tenir-ne més informació es pot dirigir a Na Maria Rafel, a Na Catalina Sastre o a Na Margalida de Can Rapinya.

✕ PLUVIOMETRE

Les pluges caigudes a Algaida durant els dos primers mesos de l'any agrícola han estat les següents:

Setembre 97'5 l/m²

Octubre 41'7 l/m²

Com sempre, aquestes dades ens les ha facilitat l'apotecari Gabriel Martorell.

Convé tenir en compte que aquestes pluges, en general, han estat bastant irregulars. Això significa que poden variar molt d'un redol a un altre dins els mateixos termes d'Algaida.

✕ COMUNICAT DE L'AGRUPACIO DEL PSM

El proper dia 9 (dissabte) l'agrupació local del PSM organitza una festa-refresc amb motiu del desè aniversari de la fundació del partit.

L'acte es celebrarà a les 9'30 del vespre al Teatre Municipal i el ball serà amenitzat per l'orquestrina d'Algaida.

Aquesta festa s'inclou dins la campanya que arreu de tot Mallorca anirà fent el PSM amb motiu de l'esmentat aniversari i que va començar amb el sopar multitudinari de fa poques setmanes a Marratxí.

Tothom hi queda convidat i allà vos esperam.

✕ ENCUADERNACIO DES SAIG

Molts de subscriptors tenen ja encuadernat el segon tom de la nostra revista, el que compren els anys 83-84. De totes maneres, volem recordar-vos que si a qualcú se li ha passat per alt i li interessa, es pot posar en contacte amb qualsevol col.laborador des SAIG. Si vos faltàs qualche exemplar queden uns pocs números enderrarrits i pot ser vos podriem completar la col.lecció.

passatemps

★ QUADRAT MÀGIC DE 7 × 7

27	37	5	15	32	49	10	175
4	21	31	48	9	26	36	175
30	47	8	25	42	3	20	175
14	24	41	2	19	29	46	175
40	1	18	35	45	13	23	175
17	34	44	12	22	39	7	175
43	11	28	38	6	16	33	175
175	175	175	175	175	175	175	175

Aquest mes, en lloc d'un problema matemàtic, vos presentam un Quadrat Màgic, una curiosa combinació dels números que van de l'1 al 49 de manera que sumats en tots sentits donen la mateixa quantitat: 175.

★ Fuga de vocals:

.L.T.R. T.M.P.S J. M. P.NS.V.
 Q.. T.T L. M.N .R. PL.
 . .R. H. V.NG.T . C.MP.NDR.
 Q.. M.LT.S C.ST.S H. H.
 N. H. H. R.S. .L.X.NDR.N.
 N. CL.V.LL .MB T.NT. .L.R
 N. M.L D. T.NT. D.LQ.R
 C.M L. T.. N.M, C.T.L.N.

★ Solució a la passada fuga de vocals:

Que tenc de poca cantera
 ni alegria ni jocs!
 Tenc sa dona amb quatre al.lots:
 ja me basten per barquera.

B L A A P I L U T C
 A O S C A I D E A D
 O I C L N N A L I L
 A D R A I A C A S E
 L A L V D R A V N A
 A L S E A E P R E O
 C G E L S G L S T O
 I R I L L I E L R L
 A T E L O I V R O E
 P I A S O R C A H P

★ Sopa de lletres

Es tracta de localitzar el nom de deu flors de jardí. Les lletres que sobren vos han de donar un refrany.

★ Solució a la passada sopa de lletres:
 Les lletres sobrants diuen: "Això era i no era un capità de barca molt ric que manetjava es dobbers a palades".

Ses gallines campaneres
 fan ets ous de dos en dos:
 un per l'amo i dos per vós
 i los pobres segadors
 que mengin pedres fogueres.

PINA

Aquest mes la plana de Pina serà distinta a com normalment sol esser. No xerrarem de cap problema en concret, ni denunciarem cap fet, ni si per amunt, ni si per avall; i com que no sabem que hi hagi notícies a destacar, dedicarem la plana a les gloses i la poesia, que, com veureu, sí estan relacionades amb Pina. Serà com un racó dels poetes. Aquí teniu dues mostres:

ES LLEDONER DE SA FONT

Tot es poble sap d'un arbre
no sembrat, nascut totsol,
ho és de tan bona saba
que en sa rama verda-blava
en fa d'ombra un bon redol.

Crescut dins baixos terrers
sembla que li resta altura,
eucaliptus i morers
i sa font i ramellers
l'enrevolten d'hermosura.

Mig adormit s'oretjol
li mou sa fulla lleugera,
cadenera i rossinyol
hi fan alegre cantussol
en venir sa primavera.

És robust i té grossor,
d'espessura no ni manca,
dóna fruit en abundor
i el groc-negre del lledó
li fa més guapa sa branca.

Cada any quan ve sa tardor
de fullam fa escampadissa,
i a damunt tot es brotó
es renovar gorrió
hi fa grossa piuladissa.

Bernat Coll Sureda

NA RUTH, S'ANTROPÒLEGA ANGLESA QUE VA ESTAR A PINA

És ver, no té sentit que guardi el meu silenci
d'haver mirat i observat amb molta de prudenci',
es meus passatemp i diversions no estan a l'atur,
moltes de vegades estava dins es trui i no a canostra
mesclat en tertúlies sense voler o fent-ho aposta
com un al.lot pur.

Vaig conversar amb ella algunes vegades dins es cafè
tranquils a una taula bevent una cervesa o bevent te,
no m'interessava sa persona, sinó sa feina seva,
un treball fascinant que a jo sempre m'ha agradat:
a més de saber es nostro present també es nostro passat
per satisfacció meva.

Deia que se sentia bé, que li agradaven ses nostres cares,
que érem bona gent. No és ver de tot, tenim 'tares,
a dins un poble sempre n'hi ha més d'un de bajoca
per donar-les-se d'espavilat i un poc més llest,
aquesta gent sol tenir es cap més dur que un test
i d'intel.ligència poca.

A part d'alguns detalls, no es queixava ni tenia per què,
potser li fessin qualche desbarat, però no amb mala fe;
dels nostres menjars i costums s'estranyava pentura;
molta de feina, però també mos agrada gastar-los,
es pagès mallorquí d'així com és està orgullós,
tenim diferent cultura.

Un diari local parlava de s'anglesa i es feia una pregunta:
serà una altra GEORGE SAND que trobava sa gent curta?
Ses comparances per jo no són correctes, callar no puc;
aquesta l'he coneguda i a s'altra l'he llegida i estudiada,
s'antropòlega no critica, s'escriptora mos dejectava,
no ho va fer així s'ARXIDUC.

Es seus encants personals són dignes d'alabances,
és d'aquelles persones que rallar amb elles mai te canses,
és sa veu popular a través d'aquest humil poeta:
jo pos es vers, es poble posa s'opinió i es pensament,
no són meus es mèrits, sinó de tota aquesta gent
que la m'ha donada feta.

Un pagès mig poeta

El nostre corresponsal de Pina i bon amic En Xesc Oliver ha augmentat la seva família amb un al.lot que va néixer el passat dia 25 d'octubre. Ben arribat sigui en Bartomeu Oliver Gomila.

L'enhorabona p'En Xesc i la seva dona de part de tots els qui feim ES SAIG.

TRES ANYS DE GOVERN SOCIALISTA

Dia 31 d'octubre, el Ministre d'Administració Territorial senyor Fèlix Pons acompanyat de Paco Triay, portaveu del grup parlamentari socialista i de Pep Moll, secretari de la F.S.B, es va reunir a Sineu amb els representants de la Premsa Forana.

El senyor Triay va parlar de l'activitat socialista al parlament, concretada en tres punts: 1- plantejament d'iniciatives legislatives i d'una política alternativa; 2- control de la tasca del Govern; i 3- Potenciació del paper del Parlament.

En Pep Moll va fer unes reflexions sobre les consecucions del Govern Socialista durant aquests tres anys que, segons ell, es manifesten en un aprofundiment de la Democràcia que ens du cada vegada més prop d'Europa, una recuperació del prestigi internacional i la solució o millora de problemes greus de tipus econòmic (reconversió industrial, etc).

El ministre senyor Fèlix Pons va recalcar la consecució del protagonisme polí-

tic per part de classes socials que no l'havien tengut mai; la formació d'un govern fort amb una feina coherent i continuada; l'absoluta llibertat de decisió del Govern sense presions de cap grup; el manteniment de l'espectre polític, la qual cosa demostra que l'elector no se sent defraudat. Va fer una menció al fenomen de la Premsa Forana i la responsabilitat que té de llimar crispacions i fomentar la convivència.

No podem entrar en el torn de preguntes que fou molt llarg i dens; només direm que, entre d'altres temes, es va parlar de legalització de publicacions, del tema de l'OTAN i de la vinculació o no del referèndum, de les ràdios lliures, de la normalització lingüística, de la crisi oberta al govern de la Comunitat Balear i de les possibles solucions, de les subvencions a la Premsa i de la propaganda institucional, etc. Raons d'espai no ens permeten allargar-nos més en detalls de la roda de Premsa que fou interessant i clarificadora.

ESPORTS

FUTBOL

Durant es mes d'octubre s'equip de 2ª Regional ha sofert ses dues primeres derrotes de s'actual lliga. De totes maneres, és important destacar que ha mantengut un bon nivell de joc i ha donat satisfacció a sa nombrosa afició que enguany segueix l'Algaida.

Sp. Sóller-Algaida 2-1
Algaida-Consell 4-0
S.Cotoneret-Algaida 1-2
Algaida-Altura 0-1

Es darrer partit contra l'Altura no es pogué guanyar per verdadera mala sort; per oportunitats i bon joc, es colors de l'Algaida se mereixien millor resultat. A pesar de perdre, s'afició no se n'anava descontenta des partit.

Es juvenils són això, molt jovenets. Esperam que a mesura que avanci es campionat agafin experiència i amb qualche reforç s'animin i tenguin millors resultats. Per ara, es quatre primers partits han estat quatre derrotes.

Els equips infantils i alevins han tengut molts de problemes, burocràtics per cert. Com que sa Federació s'ha retrassat en s'expedició de fitxes, això ha provocat una demora del començament de ses diferents competicions.

Els infantils han jugat

un partit que perderen per 0-3 davant el Campos.

Anim i endavant.

Des veterans només direm que han començat sa temporada molt bé. Fixau-vos en es resultats:

Levante-Ca Na Paulina 3-1
Levante-Tropical 2-2
S.Forteza-Levante 0-2

PIPERS

Gran i meritori triomf l'aconseguit pels nostres pipaires el passat dia 29 de setembre al Campionat d'Espanya disputat a Saragossa. El nostre paísà Toni Gomila va guanyar el subcampionat a molt poca diferència del campió, el també mallorquí Pep Sans.

Tant un com s'altre milloraren es "record" d'Espanya en més de mitja hora de temps, ja que a-

quantaren sa pipa encesa 2 hores 16 minuts i 2 h 15 minuts respectivament.

Vicenta Vila, integrant del "Pipa club" d'Algaida, aconseguí sa victòria i, per tant, es campionat de femenines a dita competició. I per equips, es nostros representants quedaren en 3ª posició, només superats pels pipers de Saragossa i pel "Pipa club España" de Mallorca.

D'un total de més de 200 participants, dins es 25 primers hi acabaren set algaidins; això prova lo ben preparats que hi anaren es nostros paísans. Es dia de Sa Fira, s'Ajuntament d'Algaida va oferir una recepció oficial als pipaires triomfants a Saragossa.

JOCS ESCOLARS

Només resenyar que de cara al curs 85-86 es posen en marxa es jocs es-

UNA XERRADETA...acabament

però per aconseguir s'èxit són moltes ses variables que influeixen (situació de s'infant, estructura de s'idioma, tècniques des mestre,...). Per exemple, s'estructura lingüística des català demana un mètode analític a s'hora d'aprendre a llegir.

7- *Què mos contes des procés de feina seguit?*

Es procés és molt llarg i complexe per explicar-lo en dues retxes. En principi resulta difícil concretar es tema sobre el qual vols investigar i llavor encertar es plantejament des problema. Després vénen ses hipòtesis a demostrar i sa metodologia a emprar, per seguir amb sa recollida i anàlisi d'informació per treure conclusions.

Tot aquest procés és pràcticament impossible sense sa col.laboració de moltes persones, des d'aquí els vull recordar a tots ells amb agraïment.

8- *Bàsicament, a quina conclusió has arribat?*

He arribat a distintes conclusions i per ventura sa més important és que una investigació mai acaba, cada una mos mostra altres camins a seguir o a aprofundir.

Una de ses conclusions és que ets alumnes que han fet preescolar i han après a llegir a preescolar, aquesta aventatge el mantenen en arribar a tercer d'E.G.B a nivell de comprensió lectora. Aquest aprenentatge ha de servir a s'alumne a descobrir el plaer per sa lectura.

9- *Ia per acabar, anyores ets alumnes?*

La feina actual és una continuació de l'escola, no tenc un grup d'alumne determinat, però sí un contacte directe amb ells i amb es pares i professors.

Ets "alumnes" sempre es recoden amb enyorança.

Idò per molts d'anys puguis continuar dins es camp educatiu. Gràcies.

Jerònia i Catalina

sports · sports · sports · sports · spor

colars. S'equip de monitors està format per:

Gabriel Vich (director)

Antoni Barceló

Pep Maria Gost

Miquel Munar (coordinador)

Es participarà en: vela i piragüisme, futbet, hanbol, escacs i atletisme, així com balon-tir pels més petits.

ESCACS

Un any més, es Club d'Escacs d'Algaida ha començat sa temporada a 1ª categoria. Durant es campionat, hauran de competir amb set equips més.

Es mes passat es va disputar una jornada amb es resultat d'empat (2'5-2'5)

Es nostros escaquistes estan molt il.lusionats

davant aquesta lliga i esperen fer un bon paper, encara que saben que no són dels equips més forts des grup. De totes formes, s'esperança i ses ganes de millorar es seu joc fan que s'il.lusió sigui grossa.

Integren s'equip de primera categoria d'Algaida.

Tomeu Roig

Jaume Juan

Toni Fullana

Miquel Vidal

Pere Oliver

Miquel Oliver

Llorenç Jaume

Tomeu Artigues

Ses partides se disputen a sa biblioteca de s'Ajuntament es dissabtes alterns a les 5 des capvespre.

Joan Trobat

una xerradeta amb...

En Xisco Ramis

Aquest mes s'idea de fer aquesta xerrada va sortir arrel de sa notícia apareguda a sa Premsa on s'informava que Francesc Ramis havia llegit sa tesi de llicenciatura sobre es tema: "Metodologia de l'ensenyança-aprenentatge de la lectura utilitzada a Mallorca". Trobarem que és un tema prou interessant sobretot per pares i educadors.

A més a més en Xisco va tenir una relació molt directa amb l'ensenyament a Algaida, perquè va exercir de mestre durant es cursos 1980-81 i 1981-82 a ses Escoles.

1- Per començar, quin record tens d'aquests dos anys?

El record és molt bo: companys de feina, pares i sobretot ets alumnes.

Va esser una experiència molt important, va valer la pena viure-la. Aquesta pregunta em fa reviure ets sentiments i això és difícil d'explicar.

2- Sabem que d'Algaida anares al S.O.E.V (Servei d'Orientació Escolar i Vocacional) per fer una feina més especialitzada sense sortir des camp educatiu. Podries explicar què fas?

L'orientació és una activitat dirigida a tots es membres de sa comunitat educativa: alumnes, professors i pares.

3- Quins aspectes tractau més especialment?

S'orientació l'entemem com una tasca de caire preventiu. Alguns del aspectes que tractam són: s'orientació directe en es centres d'E.G.B., s'orientació personal, es cursos i seminaris de funció tutorial, conferències a pares i/o alumnes damunt sortides en acabar s'E.G.B. Perque sa nostra feina sigui eficaç és necessària sa col.laboració des mestres i de sa família.

4- Hi ha algunes escoles que tenen s'ajuda gràcies a s'Associació de Pares d'alumnes o a s'Ajuntament, d'especialistes en pedagogia o psicologia que treballen conjuntament en sos mestres. Què trobes?

S'orientació és un element des conjunt, que en deim educació, és a dir forma part des fet educatiu, per tant no podem separar-la de sa realitat escolar. S'orientació ha de partir de dins s'escola.

Està molt bé que es pugui tenir una ajuda, però és molt necessari també el coneixement del propi entorn.

5- Bé, deixem de banda sa feina i tornem a sa tesina. Per què triares es tema des mètodes de lectura?

Per una banda per s'importància que té s'aprenentatge de sa lectura com a fonament per adquirir altres coneixements. Per altra banda es fet professional, sa feina, me va fer veure sa necessitat de tractar aquest tema. He de dir que sa lectura és un procés complex, que té un principi però no un final. Cada dia aprenim a llegir.

6- Podries breument dir-mos en què consisteixen aquests mètodes de lectura?

Hi ha dos grans mètodes i segons es procés mental seguit: es sintètic i s'analític. Es primer parteix dets elements de ses paraules i es seus sons i es segon de ses paraules o unitats lingüístiques més importants. En general crec que és millor un mètode analític. Segueix a la plana anterior.